

Downloaded via the EU tax law app / web

62016CJ0189

TIESAS SPRIEDUMS (piektā palāta)

2017. gada 7. decembrī (*1)

Līgums sniegt prejudiciālu nolikumu – Migrājošu darba ņēmēju sociālais nodrošinājums – Regula (EEK) Nr. 1408/71 – 46. panta 2. punkts – 47. panta 1. punkta d) apakšpunkts – 50. pants – Garantētā pamatpensija – Minimālā pensija – Tiesību uz pensiju aprēķināšana

Lieta C-189/16

par līgumu sniegt prejudiciālu nolikumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko Högsta förvaltningsdomstolen (Augstākā administratīvā tiesa, Zviedrija) iesniedza ar līgumu, kas pieņemts 2016. gada 23. martā un kas Tiesā reģistrēts 2016. gada 4. aprīlī, tiesvedībā

Bogusława Zaniewicz-Dybeck

pret

Pensionsmyndigheten.

TIESA (piektā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs Ž. L. da Krušs Vilasa [J. L. da Cruz Vilaça], tiesneši E. Levits, E. Borgs Bartets [A. Borg Barthet], M. Bergere [M. Berger], un F. Biltšens [F. Biltgen] (referents),

ģenerālvokāts M. Vatel [M. Wathelet],

sekretāre S. Stremholma [C. Strömholm], administratore,

ģemot vērā rakstveida procesū un 2017. gada 9. marta tiesas sēdī,

ģemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

–

Pensionsmyndigheten vērā – M. Westberg, kā arī – M. Irving un A. Svārd, pārstāvji,

–

Zviedrijas valdības vērā – A. Falk, C. Meyer-Seitz un U. Persson, kā arī L. Swedenborg, pārstāvji,

–

ģehijas valdības vērā – M. Smolek, J. Pavliš un J. Vlāčil, pārstāvji,

–

Eiropas Komisijas vērā – K. Simonsson un D. Martin, pārstāvji,

noklausījūsies ģenerālvokāļa secinājumus 2017. gada 3. maija tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1

Līgums sniegt prejudiciālu nolikumu ir par to, kā interpretēt 46. panta 2. punktu un 47. panta 1. punkta d) apakšpunktu Padomes 1971. gada 14. jūnija Regulu (EEK) Nr. 1408/71 par sociālās nodrošinājuma sistēmu piemērošanu darbiniekiem, pašnodarbinātām personām un viņu ģimenēm, kas pārvietojas Kopienā, redakcijā, kas grozīta un atjaunināta ar Padomes 1996. gada 2. decembra Regulu (EK) Nr. 118/97 (OV 1997, L 28, 1. lpp.), kurā grozījumi izdarīti ar Padomes 1998. gada 29. jūnija Regulu (EK) Nr. 1606/98 (OV 1998, L 209, 1. lpp.), (turpmāk tekstā – “Regula Nr. 1408/71”).

2

Šis līgums ir iesniegts saistībā ar tiesvedību starp Boguslawa Zaniewicz-Dybeck un Pensionsmyndigheten (Pensiju dienests, Zviedrija) saistībā ar garantēto pamatpensiju, kas paredzēta Zviedrijas vispārējā pensiju shēmā.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

3

Regulas Nr. 1408/71 III sadaļas “pašie noteikumi attiecībā uz dažādajām pabalstu kategorijām” 3. nodaļā “Vecuma pensijas un pārcēves pensijas” ir ietverti šīs regulas 44.–51. a pants.

4

Minētās regulas 44. panta “Vispārīgi noteikumi pabalstu piešķiršanai, ja uz darbinieku vai pašnodarbinātu personu ir attiekušies divu vai vairāku dalībvalstu tiesību akti” 1. punktā ir noteikts:

“Tāda darbinieka vai pašnodarbinātās personas tiesības uz pabalstiem, uz ko ir attiekušies divu vai vairāku dalībvalstu tiesību akti, vai viņu kā apgādnieku zaudējušo tiesības uz pabalstiem nosaka saskaņā ar šo nodaļu.”

5

Regulas Nr. 1408/71 45. panta “Tādu apdrošināšanas vai dzīviesvietas laika posmu atzīšana attiecībā uz tiesību uz pabalstiem iegūšanu, saglabāšanu vai atgūšanu, kuri pabeigti saskaņā ar tiem tiesību aktiem, kas attiekušies uz darbinieku vai pašnodarbinātu personu” 1. punktā ir noteikts:

“Ja kādas dalībvalsts tiesību akti saskaņā ar sistēmu, kas nav ģeogrāfiskā sistēma 2. vai 3. punkta nozīmē, nosaka, ka tiesību uz pabalstiem iegūšana, saglabāšana vai atgūšana ir atkarīga no apdrošināšanas vai dzīviesvietas laika posmu pabeigšanas, tad vajadzības gadījumā šīs dalībvalsts kompetentā institūcija ņem vērā tādus apdrošināšanas vai dzīviesvietas laika posmus, kas ir pabeigti saskaņā ar citās dalībvalstīs tiesību aktiem, neatkarīgi no tā, vai tas veikts saskaņā ar vispārēju sistēmu vai ģeogrāfiskā sistēmu un darbinieka vai pašnodarbinātās personas

status?. T?lab t? ?em v?r? šos laikposmus t?, it k? tie b?tu pabeigti saska?? ar t?s piem?rotajiem ties?bu aktiem.”

6

Š?s regulas 46. pant? “Pabalstu pieš?iršana” ir noteikts:

“1. Ja ir izpild?ti k?di dal?bvalsts ties?bu aktu nosac?jumi par ties?b?m uz pabalstiem un tam nav bijis nepieciešams piem?rot 45. pantu vai 40. panta 3. punktu, tad piem?ro š?dus noteikumus:

a)

kompetent? instit?cija apr??ina to pabalsta summu, ko var?tu sa?emt:

i)

no vienas puses, vien?gi saska?? ar ties?bu aktiem, ko t? piem?ro;

ii)

no otras puses, saska?? ar 2. punktu;

[..]

2. Ja k?di dal?bvalsts ties?bu aktos pras?ti nosac?jumi par ties?b?m uz pabalstiem tiek izpild?ti, vien?gi piem?rojot 45. pantu vai 40. panta 3. punktu, tad piem?ro š?dus noteikumus:

a)

kompetent? instit?cija apr??ina teor?tisko pabalsta summu, ko attiec?g? persona var?tu piepras?t, ja tie visi apdrošin?šanas un/vai dz?vesvietas laika posmi, kas pabeigti saska?? ar dal?bvalstu ties?bu aktiem, kuri attiekušies uz šo darbinieku vai pašnodarbin?to personu, b?tu pabeigti attiec?gaj? valst? saska?? ar ties?bu aktiem, ko t? piem?ro pabalsta pieš?iršanas dien?. Ja saska?? ar šiem ties?bu aktiem pabalsta summa nav atkar?ga no pabeigto laika posmu ilguma, tad šo summu pie?em par teor?tisko summu, kas min?ta šaj? da??;

b)

š? kompetent? instit?cija tad nosaka faktisko pabalsta summu, balstoties uz iepriekš?j? da?? min?to teor?tisko summu, proporcion?li attiec?bai starp to apdrošin?šanas vai dz?vesvietas laika posmu ilgumu, kas pirms apdrošin?šanas gad?juma iest?šanās pabeigts saska?? ar ties?bu aktiem, ko piem?ro š? instit?cija, un kop?jo apdrošin?šanas un dz?vesvietas laika posmu ilgumu, kas pirms apdrošin?šanas gad?juma iest?šanās pabeigts saska?? ar visu attiec?go dal?bvalstu ties?bu aktiem.

3. Attiec?g? persona ir ties?ga sa?emt no katras dal?bvalsts kompetent?s iest?des liel?ko summu, kas apr??inata saska?? ar 1. un 2. punktu, neierobežojot jebk?du noteikumu piem?rošanu, kuri attiecas uz samazin?šanu, aptur?šanu vai atsaukšanu, ko paredz ties?bu akti, saska?? ar kuriem pien?kas šis pabalsts.

Š?d? gad?jum? veicamais sal?dzin?jums attiecas uz summ?m, kas noteiktas p?c min?to noteikumu piem?rošanas.

[..]”

Minētās regulas 47. panta "Papildu noteikumi pabalstu aprīšanai" 1. punkta d) apakšpunktā ir minēti:

"Lai aprīnītu 46. panta 2. punktā minēto teorētisko un proporcionālo summu, piemēro šādus noteikumus:

[..]

d)

ja saskaņā ar kādas dalībvalsts tiesību aktiem pabalstus aprīina, ņemot par pamatu algu, iemaksu vai pieaugumu summu, kompetentā institūcija nosaka algas, iemaksas un pieaugumus, kas jāņem vērā attiecībā uz apdrošināšanas vai dzīviesvietas laika posmiem, kuri pabeigti saskaņā ar citu dalībvalstu tiesību aktiem, ņemot par pamatu vidējās algas, iemaksas vai pieaugumus, kas reālisti attiecībā uz apdrošināšanas laika posmiem, kuri pabeigti saskaņā ar tiesību aktiem, ko tē piemēro;

[..]."

Regulas Nr. 1408/71 50. pantā "Piemaksas piešķiršana gadījumā, kad visu saskaņā ar dažādu dalībvalstu tiesību aktiem maksājamo pabalstu kopsumma nesasniedz minimumu, ko noteikuši tās valsts tiesību akti, kurā saņemtais dzīvo", ir noteikts šādi:

"Pabalstu saņemšanai, uz kuru attiecas [Regulas Nr. 1408/71 3. nodaļa], tajā valstī, kurā viš dzīvo un saskaņā ar kuras tiesību aktiem viņam pabalsts pienākas, nevar piešķirt pabalstu, kas ir mazāks par minimālo pabalstu, kurš šajos tiesību aktos paredzēts apdrošināšanas vai dzīviesvietas laika posmam, kas vienāds ar visiem apdrošināšanas vai dzīviesvietas laika posmiem, kuri ņemti vērā maksājumu veikšanai saskaņā ar iepriekšjiem šīs regulas pantiem. Šīs valsts kompetentā institūcija nepieciešamības gadījumā visu laiku, kamēr viš dzīvo tās teritorijā, maksā viņam piemaksu, kas vienāda ar starpību starp to pabalstu kopsummu, kas saņemami saskaņā ar [Regulas Nr. 1408/71 3. nodaļu], un minimālo pabalsta summu."

Zviedrijas tiesības

Zviedrijas vispārējās pensiju shēmas vecuma pensijā ietilpst trīs elementi, proti, proporcionālā pensija, papildu pensija un garantētā pamatpensija.

Proportionālā un papildu pensija ir uz ienākumiem balstītas pensijas, ko pensijas saņēmēji ir saņēmuši. Pirmā ir balstīta uz uzkrātajiem tiesībām uz pensiju, un uz otro attiecas Zviedrijā līdz 2003. gadam spēkā esošā pensiju shēma, un tā attiecas uz personām, kuras dzimušas 1953. gadā vai agrāk. Šie principi ir uz iemaksām balstīti pabalsti.

Savukārt garantētā pamatpensija, kuras mērķis ir to personu aizsardzība, kuru ienākumi ir zemi vai tēdu nav vispār, ir uz dzīviesvietu balstīts pabalsts, ko finansē no nodokļu ieņēmumiem. Tā

tika ieviesta ar grozījumiem Zviedrijas 90. gadu pensiju shēmā un aizstāj valsts vecuma pensiju.

12

Garantētās pamatpensijas apmērs tiek noteikts atkarībā no citu pensiju apmēra, ko attiecīgā persona saņem. Tā pakāpeniski samazinās, ņemot vērā proporcionālo pensiju, papildu pensiju un citus konkrētus pabalstus.

13

Pamatlietā atbilstošās valsts tiesību normas, kas attiecas uz garantēto pamatpensiju, ir lāgen (1998:702) om garantipension (Likums Nr. 702:1998 par garantēto pamatpensiju), kas ir aizstāta ar socialförsäkringsbalken (2010:110) (2010. gada Sociālās apdrošināšanas likums, turpmāk tekstā – “SFB”).

14

Saskaņā ar SFB 55. nodaļas 8. un 10. pantu garantētā pamatpensija ir pamata sociālās aizsardzības līmenis Zviedrijas vispārīgās vecuma pensijas shēmā. Tā ir atkarīga no apdrošināšanas stāža un var tikt piešķirta tādām personām, kurām nav uz iemaksām balstītas vecuma pensijas vai kuru minimālās pensijas apmērs nepārsniedz noteiktu summu.

15

Saskaņā ar SFB 67. nodaļas 2. pantu garantēto pamatpensiju var saņemt apdrošinātās personas, kuras ir dzimušas 1938. gadā vai vēlāk, ja šīs personas apdrošināšanas stāžs ir bijis vismaz trīs gadi.

16

SFB 67. nodaļas 4. pants ir noteikts, ka garantēto pamatpensiju sāk maksāt ne agrāk, kā sākot no mēneša, kurā apdrošinātā persona sasniedz 65 gadu vecumu.

17

Tās pašas nodaļas 11. pants ir precizēts, ka, aprēķinot apdrošināšanas stāžu, tiek ņemts vērā tikai laiks no tā kalendārā gada, kurā pensijas saņēmējs bija sasniedzis 16 gadu vecumu, līdz tam kalendārjam gadam, kurā tas ir sasniedzis 64 gadu vecumu.

18

SFB 67. nodaļas 15. pants ir paredzēts, ka garantētās pamatpensijas aprēķināšanā bāze tiek veidota no vecuma pensijas, kura balstīta uz ienākumiem un uz kuru apdrošinātajai personai ir tiesības par tiem pašiem gadiem.

19

Minētās nodaļas 16. pants jūdzienā “uz ienākumiem balstīta vecuma pensija” tās pašas nodaļas 15. panta izpratnē ir uz ienākumiem balstīta vecuma pensija SFB izpratnē pirms konkrētās šī likuma pantos paredzētā atvilkumu piemērošanas, kā arī obligātā vecuma pensija saskaņā ar citu valstu tiesību aktiem, kas nav salīdzināma ar garantēto pamatpensiju SFB izpratnē.

20

Bāzes summa, ko izmanto noteiktu sociālo pabalstu aprēķināšanā, t.sk. garantētajai pamatpensijai, ir

definēta SFB 2. nodaļas 7. pantā. Šī summa tiek indeksēta, ņemot vērā vispārīgo cenu līmeni. Pamatlietājot šo gadu, tas sasniedza SEK 39400 (aptuveni EUR 4137).

21

Saskaņā ar SFB 67. nodaļas 23. pantu laulātām personām, kuru garantētās pamatpensijas aprēķinā bāze nepārsniedz 1,14 no bāzes summas, gada garantētā pamatpensija sasniedz 1,9 no bāzes summas, no tās atņemot aprēķinā bāzi.

22

Tās pašas nodaļas 24. pants ir paredzēts, ka laulātām personām, kuru aprēķinā bāze pārsniedz 1,14 no bāzes summas, gada garantētā pamatpensija sasniedz 0,76 no bāzes summas, to samazinot par 48 % no tās aprēķinā bāzes daļas, kas pārsniedz 1,14 no bāzes summas.

23

SFB 67. nodaļas 25. pants ir norādīts, ka personām, kurām apdrošināšanas stāžs nesasniedz 40 gadu apdrošināšanas laikposmu, visas šīs nodaļas 21.–24. pants norādīts, ar bāzes summu saistītās summas saskaņā ar prorata aprēķinu tiek samazinātas tādā apmērā, kas atbilst attiecībai starp apdrošināšanas stāžu un 40 gadiem.

24

Försäkringskassan (Sociālās apdrošināšanas aģentūra, Zviedrija) 2007. gada leģislācijas norādījumos Nr. 2 (turpmāk tekstā – “Norādījumi”) ir paredzēts, ka SFB 67. nodaļas 25. pants paredzētās garantētās pamatpensijas prorata aprēķinā, lai aprēķinātu Regulas Nr. 1408/71 46. panta 2. punkta a) apakšpunktā paredzēto teorētisko summu, katram citā attiecīgā dalībvalstī sasniegtajam apdrošināšanas laikposmam ir jāpiešķir tā pensijas vērtība, kāda atbilst vidējai Zviedrijā pabeigtu apdrošināšanas laikposmu pensijas vērtībai.

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

25

B. Zaniewicz-Dybeck ir Polijas pilsoņe, kas dzimusi 1940. gadā, un 1980. gadā viņa no Polijas pārcēlās uz dzīvi Zviedrijā. Viņa strādāja Polijā 19 gadus, un pēc tam 24 gadus viņa uzturējās Zviedrijā, tur nostrādājot 23 gadus.

26

2005. gadā B. Zaniewicz-Dybeck iesniedza pieteikumu par garantētās pamatpensijas piešķiršanu, ko Försäkringskassan (Sociālās apdrošināšanas aģentūra) atteica.

27

Lūmums, kas saistīts ar sādžību tika pieņemts 2008. gada 1. septembrī, Försäkringskassan (Sociālās apdrošināšanas aģentūra) apstiprināja šo atteikumu.

28

Tā kā attiecībā uz B. Zaniewicz-Dybeck apdrošināšanas laikposmi vienlaicīgi bija pabeigti gan Zviedrijā, gan Polijā, Försäkringskassan (Sociālās apdrošināšanas aģentūra) viņas garantēto pamatpensiju saskaņā ar Regulu Nr. 1408/71 aprēķināja, pirmkārt, saskaņā ar valsts tiesību normām un, otrkārt, saskaņā ar šīs regulas 46. panta 2. punktu paredzēto prorata aprēķinā

principu.

29

Apr??in?dama B. Zaniewicz?Dybeck garant?to pamatpensiju saska?? ar valsts ties?bu norm?m, F?rs?kringskassan (Soci?l?s apdrošin?šanas a?ent?ra) š?s pensijas apr??ina b?zi saska?? ar SFB 67. noda?as 25. pantu noteica, pamatojoties uz prorata apr??inu. T?l?k, apr??inot Regulas Nr. 1408/71 46. panta 2. punkta a) apakšpunkt? paredz?to b?zes summu, t? ne??ma v?r? vecuma pensiju, kas balst?ta uz B. Zaniewicz?Dybeck Polij? g?tajiem ien?kumiem, bet pensijai, kas balst?ta uz vi?as Zviedrij? g?tajiem ien?kumiem SEK 75216 (aptuveni EUR 7897) apm?r? 24 apdrošin?šanas gadu laik?, pieš??ra gada v?rt?bu SEK 3134 (aptuveni EUR 329) apm?r?, ko ieg?st, SEK 75216 izdalot ar 24, un p?c tam t? šo summu pareizin?ja ar maksim?lo apdrošin?šanas laikposmu, proti, 40 gadiem. Š?di t? ieguva fikt?vo pensijas v?rt?bu SEK 125360 (aptuveni EUR 13162) apm?r?.

30

?emot v?r? ieg?to rezult?tu, F?rs?kringskassan (Soci?l?s apdrošin?šanas a?ent?ra) uzskat?ja, ka vecuma pensijas, kas balst?tas uz ien?kumiem, kuri atbilstoši SFB 67. noda?as 15. pantam ir garant?t?s pensijas apr??ina b?ze, un ko B. Zaniewicz?Dybeck sa?em, p?rsniedz ien?kumu slieksni garant?t?s pamatpensijas pieš?iršanai.

31

B. Zaniewicz?Dybeck v?rs?s H?gsta f?rvaltningsdomstolen (Augst?k? administrat?v? tiesa, Zviedrija) p?c tam, kad vi?as s?dz?ba par šo l?mumu tika noraid?ta gan F?rvaltningsr?tten i Stockholm (Administrat?v? tiesa Stokholm?, Zviedrija), gan v?l?k Kammarr?tten i Stockholm (Administrat?v? apel?cijas tiesa Stokholm?, Zviedrija).

32

B. Zaniewicz?Dybeck nor?da, ka garant?t?s pamatpensijas teor?tisk? summa b?tu j?apr??ina saska?? ar Regulu Nr. 1408/71, nepiem?rojot ne š?s regulas 47. panta 1. punkta d) apakšpunktu, jo garant?t? pamatpensija ir balst?ta tikai un vien?gi uz kop?jo apdrošin?šanas laikposmu ilgumu, atskaitot uz Zviedrij? g?tajiem ien?kumiem balst?to pensiju, ne ar? Nor?d?jumus, jo tie esot nelabv?l?gi migr?jošajiem darba ??m?jiem, kuri sa?em pensiju, kas balst?ta uz cit? dal?bvalst? g?tiem neliela apm?ra ien?kumiem.

33

Pensiju dienesta – kas ar 2010. gada 1. janv?ri aizst?ja Soci?l?s apdrošin?šanas a?ent?ru – skat?jum?, cit? dal?bvalst?, nevis Zviedrijas Karalist? pabeigtie apdrošin?šanas laikposmi dot ties?bas uz pensiju no š?s citas dal?bvalsts. Ta?u, t? k? garant?tajai pamatpensijai ir papildraksturs, to apr??in?t, nepiem?rojot Regulas Nr. 1408/71 47. panta 1. punkta d) apakšpunktu, noz?m?tu izmaks?t p?rm?r?gu kompens?ciju pensijas sa??m?jam, kuram apdrošin?šanas laikposmi ir pabeigti cit? dal?bvalst?, nevis Zviedrijas Karalist?. Faktiski, ja apdrošin?šanas laikposmiem, kas pabeigti cit? dal?bvalst?, nevis Zviedrijas Karalist?, netiek pieš?irta vid?j?s pensijas v?rt?ba, tad šiem laikposmiem tiktu pieš?irta zem?ka v?rt?ba nek? tiem pašiem atbilstošajiem pabeigtajiem laikposmiem Zviedrijas Karalist?.

34

Iesniedz?jtiesa v?rš uzman?bu uz to, ka, ja kompetent? iest?de, proti, Soci?l?s apdrošin?šanas a?ent?ra vai Pensiju dienests garant?to pamatpensiju apr??ina saska?? ar Regulas Nr. 1408/71

46. panta 2. punkta a) apakšpunktu, t? katram cit? dal?bvalst?, nevis Zviedrij? darba ??m?ja pabeigtam apdrošin?šanas laikposmam pieš?ir fikt?vu pensijas v?rt?bu, kura atbilst vid?jai Zviedrijas Karalist? pabeigtu apdrošin?šanas laikposmu pensijas v?rt?bai, kas tiek atskait?ti no garant?t?s pamatpensijas neatkar?gi no t?, vai pensijas sa??m?js šai laikposm? ir vai nav str?d?jis. Faktiski, ja pensijas sa??m?js min?taj? laikposm? ir str?d?jis un l?dz ar to ieguvis ties?bas uz pensiju, kas ir augst?ka par kompetent?s iest?des apr??in?to fikt?vo pensijas v?rt?bu, tas tam b?tu izdev?gi. Savuk?rt, ja pensijas sa??m?js cit? dal?bvalst? nav str?d?jis un l?dz ar to ieguvis ties?bas uz pensiju, kas ir zem?ka par kompetent?s iest?des apr??in?to fikt?vo pensijas v?rt?bu, tas tam neb?tu izdev?gi.

35

?emot v?r? šos elementus, iesniedz?jtiesa uzskata, ka nav skaidr?bas par veidu, k?d? garant?t? pamatpensija ir j?apr??ina. T? it ?paši jaut?, vai š?das pensijas apr??inos ir j?piem?ro Regulas Nr. 1408/71 46. panta 2. punkts un 47. panta 1. punkta d) apakšpunkts, un apstiprinošas atbildes gad?jum?, vai saska?? ar š?m ties?bu norm?m ir iesp?jams š?das pensijas apr??inu b?zes noteikšanas nol?k? pieš?irt cit? Savien?bas dal?bvalst?, nevis Zviedrijas Karalist? pabeigtajiem apdrošin?šanas laikposmiem fikt?vu pensijas v?rt?bu, kas atbilst vid?jai Zviedrij? pabeigtu apdrošin?šanas laikposmu v?rt?bai. Noliedzošas atbildes gad?jum? iesniedz?jtiesa jaut?, vai garant?t?s pamatpensijas apr??in?šanas nol?k? ir j??em v?r? vecuma pensijas, ko pensijas sa??m?js sa?em cit?s dal?bvalst?s.

36

Š?dos apst?k?os Högsta förvaltningsdomstolen (Augst?k? administrat?v? tiesa) nol?ma aptur?t tiesved?bu un uzdot Tiesai š?dus prejudici?lus jaut?jumus:

“1)

Vai Regulas Nr. 1408/71 47. panta 1. punkta d) apakšpunkta noteikumi noz?m?, ka cit? Savien?bas dal?bvalst? pabeigtajiem apdrošin?šanas laikposmiem Zviedrijas garant?t?s pamatpensijas apr??inos var tikt pieš?irta pensijas v?rt?ba, kas atbilst vid?jai Zviedrijas apdrošin?šanas laikposmu v?rt?bai, kompetentajai iest?dei pielietojot prorata apr??inu saska?? ar š?s regulas 46. panta 2. punktu?

2)

Vai, ja atbilde uz pirmo jaut?jumu ir noliedzoša, kompetent? iest?de sav? ties?bu uz garant?to pamatpensiju apr??in? var ?emt v?r? pensijas ien?kumus, ko apdrošin?t? persona g?st cit? Savien?bas dal?bvalst?, nenon?kot pretrun? Regulas Nr. 1408/71 noteikumiem?”

Par prejudici?lajiem jaut?jumiem

Par pirmo jaut?jumu

37

Uzdodot pirmo jaut?jumu, iesniedz?jtiesa b?t?b? jaut?, vai Regula Nr. 1408/71 ir j?interpret? t?d?j?di, ka, dal?bvalsts iest?dei apr??inot t?du pabalstu k? pamatliet? apl?kot? garant?t? pamatpensija, ir j?piem?ro š?s regulas 46. panta 2. punkt? paredz?t? prorata apr??ina metode un saska?? ar min?t?s regulas 47. panta 1. punkta d) apakšpunktu pensijas sa??m?ja cit? dal?bvalst? pabeigtajiem apdrošin?šanas laikposmiem ir j?pieš?ir fikt?va vid?j? v?rt?ba.

Lai iesniedz?jtiesai sniegtu lietder?gu atbildi, vispirms ir j?uzsver, ka ar Regulu Nr. 1408/71 nav izveidota kop?ja soci?l? nodrošin?juma sist?ma, bet gan tiek ?auts past?v?t daž?d?m valstu sist?m?m, un t?s vien?gais m?r?is ir nodrošin?t šo sist?mu koordin?šanu. T?d?j?di saska?? ar past?v?go judikat?ru dal?bvalstis saglab? kompetenci savu soci?l? nodrošin?juma sist?mu veidošan? (skat. it ?paši spriedumu, 2013. gada 21. febru?ris, Salgado González, C?282/11, EU:C:2013:86, 35. punkts un taj? min?t? judikat?ra).

L?dz ar to, t? k? Savien?bas l?men? saska?ošanas nav, katras dal?bvalsts likumdev?jam tostarp ir j?defin? nosac?jumi, kas rada ties?bas uz pabalstiem (spriedums, 2013. gada 21. febru?ris, Salgado González, C?282/11, EU:C:2013:86, 36. punkts un taj? min?t? judikat?ra).

?stenojot šo kompetenci, dal?bvalst?m tostarp ir j?iev?ro Savien?bas ties?bas un it ?paši LESD ties?bu normas, kuras attiecas uz katra Savien?bas pilso?a br?v?bu p?rvietoties un uztur?ties Savien?bas dal?bvalst?s (spriedums, 2013. gada 21. febru?ris, Salgado González, C?282/11, EU:C:2013:86, 37. punkts un taj? min?t? judikat?ra).

Šai sakar? ir j?atg?dina, ka saska?? ar Regulas Nr. 1408/71 45. pantu, ja k?das dal?bvalsts ties?bu akti nosaka, ka ties?bu uz pabalstiem ieg?šana, saglab?šana vai atg?šana ir atkar?ga no apdrošin?šanas laikposmu pabeigšanas, tad š?s dal?bvalsts kompetent? iest?de ?em v?r? t?dus apdrošin?šanas laikposmus, kas ir pabeigti saska?? jebkuras dal?bvalsts ties?bu aktiem, it k? tie b?tu pabeigti apdrošin?šanas laikposmi atbilstoši tiem ties?bu aktiem, ko iest?de piem?ro. Citiem v?rdiem, daž?d?s dal?bvalst?s pabeigtie apdrošin?šanas laikposmi ir j?summ?.

Š?d? gad?jum? Regulas Nr. 1408/71 46. panta 2. punkta a) apakšpunkt? ir paredz?ts, ka kompetent? iest?de apr??ina teor?tisko summu pabalstam, uz kuru pensijas sa??m?jam ir ties?bas t?, it k? visi darba periodi, kurus vi?š ir pabeidzis daž?d?s dal?bvalst?s, b?tu bijuši kompetent?s iest?des dal?bvalst?. T?l?k kompetent? iest?de saska?? ar t? paša panta 2. punkta b) apakšpunktu nosaka faktisko pabalsta summu, pamatojoties uz apdrošin?šanas laikposmu un/vai dz?vesvietas ilguma kompetent?s iest?des dal?bvalst? teor?tisko summu prorata attiec?b? pret kop?jo apdrošin?šanas un/vai dz?vesvietas laikposmu ilgumu, kas pabeigti vis?s attiec?gaj?s dal?bvalst?s. T? ir prorata apr??ina metode.

Regulas Nr. 1408/71 47 pant? ir paredz?ti papildu noteikumi š?s regulas 46. panta 2. punkt? min?t?s panta teor?tisk?s un prorata summas apr??in?šanai. Proti, min?t?s regulas 47. panta 1. punkta d) apakšpunkt? ir preciz?ts, ka, ja saska?? ar k?das dal?bvalsts ties?bu aktiem pabalstus apr??ina, par pamatu ?emot algu, iemaksu vai pieaugumu summu, kompetent? instit?cija nosaka algas, iemaksas un pieaugumus, kas j??em v?r? attiec?b? uz apdrošin?šanas vai dz?vesvietas laikposmiem, kuri pabeigti saska?? ar citu dal?bvalstu ties?bu aktiem, ?emot par pamatu vid?j?s algas, iemaksas vai pieaugumus, kas re?istr?ti attiec?b? uz apdrošin?šanas laikposmiem, kuri pabeigti saska?? ar ties?bu aktiem, ko t? piem?ro.

44

Šaj? gad?jum? j?nor?da, ka tiesas s?des laik? Zviedrijas vald?ba pati atzina, ka garant?t?s pamatpensijas m?r?is ir nodrošin?t t?s sa??m?jiem sapr?t?gu dz?ves l?meni, garant?jot minim?los ien?kumus, kas p?rsniedz summu, kura tiem tiktu pieš?irta, ja tie sa?emtu tikai uz ien?kumiem balst?tu vecuma pensiju, ja t? savuk?rt izr?d?tos ?rk?rt?gi maza vai l?dzin?tos nullei. T?d?j?di garant?t? pamatpensija ir pamata soci?l?s aizsardz?bas l?menis Zviedrijas visp?r?g?s vecuma pensijas sh?mas ietvaros.

45

Šai sakar? 1981. gada 17. decembra sprieduma Browning (22/81, EU:C:1981:316) 15. punkt? Tiesa jau ir nospriedusi, ka par "minim?lo pabalstu" Regulas Nr. 1408/71 50. panta izpratn? var b?t runa tad, ja dz?vesvietas dal?bvalsts ties?bu aktos ir ietverta ?paša garantija, kuras m?r?is ir nodrošin?t soci?l? nodrošin?juma pabalstu sa??m?jiem minim?los ien?kumus, kas p?rsniedz to pabalstu l?meni, uz kuriem tie var?tu pretend?t atkar?b? no to apdrošin?šanas laikposmiem un to iemaks?m.

46

T?d?j?di, ?emot v?r? garant?t?s pamatpensijas m?r?i, k? tas aprakst?ts š? sprieduma 44. punkt?, š?iet, ka pamatliet? apl?kot? garant?t? pamatpensija ir minim?lais pabalsts, uz ko attiecas Regulas Nr. 1408/71 50. pants.

47

K? to savu secin?jumu 47. punkt? ir nor?d?jis ?ener?ladvok?ts, t? k? Regul? Nr. 1408/71 netiek pras?ts, lai dal?bvalstis paredz?tu minim?lus pabalstus, un t?d?j?di visos tiesiskajos regul?jumos nav oblig?ti paredz?ts š?da veida pabalsts, ar š?s regulas 46. panta 2. punktu netiek izvirk?ta pras?ba par oblig?tiem un detaliz?tiem noteikumiem š?da pabalsta apr??in?šanai.

48

T?d?j?di ties?bas sa?emt t?du minim?lo pabalstu k? pamatliet? apl?kot? garant?t? pamatpensija ir j?izv?rt? nevis, pamatojoties uz Regulas Nr. 1408/71 46. panta 2. punktu vai 47. panta 1. punkta d) apakšpunktu, bet gan saska?? ar š?s regulas 50. pant? ietvertajiem ?pašajiem noteikumiem un atbilstošo valsts tiesisko regul?jumu.

49

Ta?u no š? sprieduma 29. punkt? izkl?st?tajiem pamatlietas apst?k?iem izriet, ka, lai apr??in?tu B. Zaniewicz?Dybeck ties?bas uz garant?to pamatpensiju, kompetent? iest?de, pirmk?rt, saska?? ar SFB 67. noda?as 25. pantu pensijas sa??m?jas proporcion?lai pensijai un papildu pensijai, kas ir garant?t?s pamatpensijas apr??inu b?ze, piem?roja prorata apr??ina metodi, kura – k? to savu secin?jumu 45. un 46. punkt? ir nor?d?jis ?ener?ladvok?ts – ir l?dz?ga Regulas Nr. 1408/71 46. panta 2. punkta a) un b) apakšpunkt? paredz?tajai. Otrk?rt, min?t? 46. panta 2. punkt? paredz?tajos prorata apr??inos kompetent? iest?de saska?? ar Nor?d?jumiem ne??ma v?r? vecuma pensiju, ko B. Zaniewicz?Dybeck sa??ma Polij?, bet – k? tas paredz?ts Regulas Nr. 1408/71 47. panta 1. punkta d) apakšpunkt? – pieš??ra pensijai, kas balst?ta uz pensijas sa??m?jas Zviedrij? g?tajiem ien?kumiem, gada v?rt?bu, p?c tam šo summu reizinot ar maksim?lo apdrošin?šanas laikposmu, proti, 40 gadiem. No iesniedz?jtiesas nol?muma izriet, ka ieg?tais rezult?ts, piem?rojot iepriekš aprakst?to apr??ina metodi, p?rsniedz ien?kumu sliekšni garant?t?s pamatpensijas pieš?iršanai.

50

K? izriet no š? sprieduma 48. punkta – š?da ar Regulas Nr. 1408/71 46. panta 2. punktu un 47. panta 1. punkta d) apakšpunktu pamatota apr??ina metode nav pie?emama t?da minim?l? pabalsta k? pamatliet? apl?kot? garant?t? pamatpensija apr??inos.

51

Kompetent?s iest?des zi?? ir garant?to pensiju apr??in?t saska?? ar Regulas Nr. 1408/71 50. panta noteikumiem kopsakar? ar valsts tiesisko regul?jumu, ne?emot v?r? SFB 67. noda?as 25. pantu un Nor?d?jumus.

52

T?d?j?di uz pirmo jaut?jumu ir j?atbild, ka Regula Nr. 1408/71 ir j?interpret? t?d?j?di, ka kompetentai dal?bvalsts iest?dei, apr??inot t?du minim?lo pabalstu k? pamatliet? apl?kot? garant?t? pamatpensija, nav j?piem?ro nedz min?t?s regulas 46. panta 2. punkts, nedz 47. panta 1. punkta d) apakšpunkts. Š?ds pabalsts ir j?apr??ina saska?? ar t?s pašas regulas 50. panta noteikumiem kopsakar? ar valsts tiesisko regul?jumu, nevis piem?rojot valsts ties?bu normas, kas apl?kotas pamatliet?, par prorata apr??inu.

Par otro jaut?jumu

53

Uzdodot otro jaut?jumu, iesniedz?jtiesa b?t?b? jaut?, vai Regula Nr. 1408/71 ir j?interpret? t?d?j?di, ka ar to netiek pie?auts dal?bvalsts tiesiskais regul?jums, kur? paredz?ts, ka dal?bvalsts iest?dei, apr??inot t?du pabalstu k? pamatliet? apl?kot? garant?t? pamatpensija, ir j??em v?r? visas vecuma pensijas, ko pensijas sa??m?js faktiski sa?em vien? vai vair?k?s cit?s dal?bvalst?s.

54

J?uzsver, k? tas izriet no atbildes uz pirmo jaut?jumu, ka t?ds minim?lais pabalsts k? pamatliet? apl?kot? garant?t? pamatpensija ir j?apr??ina saska?? ar Regulas Nr. 1408/71 50. pantu un atbilstošo valsts tiesisko regul?jumu.

55

Ta?u no SFB ietvertaj?m valsts ties?bu norm?m par garant?to pamatpensiju, kas it ?paši cit?tas

š? sprieduma 19. punkt?, izriet, ka oblig?t?s vecuma pensijas saska?? ar citu dal?bvalstu tiesiskiem regul?jumiem, kuras nav piel?dzin?mas garant?tajai pamatpensijai, ir ietvertas š?s pensijas apr??ina b?z?. T?d?j?di š?iet, ka saska?? ar valsts tiesisko regul?jumu attiec?g?s dal?bvalsts kompetent? iest?dei, apr??inot garant?to pamatpensiju, ir j??em v?r? vecuma pensijas, ko pensijas sa??m?js ir sa??mis cit?s dal?bvalst?s.

56

Šajos apst?k?os ir j?nosaka, vai ar Regulu Nr. 1408/71 un it ?paši t?s 50. pantu netiek pie?auts dal?bvalsts tiesiskais regul?jums, kur? ir paredz?ts, ka, apr??inot t?du minim?lo pabalstu k? pamatliet? apl?kot? pamatpensija, kompetentajai iest?dei ir j??em v?r? vecuma pensija, ko pensijas sa??m?js sa?em cit? dal?bvalst?.

57

Šaj? sakar? ir j?atg?dina, ka saska?? ar past?v?go judikat?ru Regulas Nr. 1408/71 50. pants attiecas uz gad?jumiem, kuros darba ??m?ju karjeras saska?? ar dal?bvalstu ties?bu aktiem, kam tie bijuši pak?auti, ir bijušas sal?dzinoši ?sas, t?d?j?di, ka kop?j? pabalstu summa, kura j?izmaks? šaj?s valst?s, nenodrošina norm?lu dz?ves l?meni (spriedumi, 1977. gada 30. novembris, Torri, 64/77, EU:C:1977:197, 5. punkts, un 1981. gada 17. decembris, Browning, 22/81, EU:C:1981:316, 12. punkts).

58

Nol?k? izl?dzin?t šo situ?ciju šaj? 50. pant? ir noteikts, ka, ja dz?vesvietas valsts ties?bu akts ir paredz?ts minim?lais pabalsts, tad pabalsts, kas šai valstij ir j?izmaks?, tiek palielin?ts ar piemaksu, kura ir vien?da ar starp?bu starp to pabalstu kopsummu, kas sa?emami no daž?d?m valst?m, kuru ties?bu aktiem darba ??m?js ir bijis pak?auts, un šo minim?l? pabalsta summu (spriedums, 1977. gada 30. novembris, Torri, 64/77, EU:C:1977:197, 6. punkts).

59

No t? izriet – k? to savu secin?jumu 59. punkt? ir nor?d?jis ?ener?ladvok?ts –, ka, apr??inot t?du minim?lo pabalstu k? pamatliet? apl?kot? pamatpensija, Regulas Nr. 1408/71 50. pant? ?paši ir paredz?ts ?emt v?r? to vecuma pensiju, ko pensijas sa??m?js faktiski sa?em cit? dal?bvalst?.

60

L?dz ar to uz otro jaut?jumu ir j?atbild, ka Regula Nr. 1408/71 un it ?paši min?t?s regulas 50. pants ir j?interpret? t?d?j?di, ka ar to tiek pie?auts dal?bvalsts tiesiskais regul?jums, kur? ir paredz?ts, ka dal?bvalsts iest?dei, apr??inot t?du minim?lo pabalstu k? pamatliet? apl?kot? garant?t? pamatpensija, ir j??em v?r? visas vecuma pensijas, ko pensijas sa??m?js faktiski sa?em vien? vai vair?k?s cit?s dal?bvalst?s.

Par ties?šan?s izdevumiem

61

Attiec?b? uz pamatlietas pus?m š? tiesved?ba ir stadija proces?, kuru izskata iesniedz?jtiesa, un t? lemj par izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsv?rumus Tiesai, un kas nav min?to pušu izdevumi, nav atl?dzin?mi.

Ar š?du pamatojumu Tiesa (piekt? pal?ta) nospriež:

1)

Padomes 1971. gada 14. jūnija Regulas (EEK) Nr. 1408/71 par sociālā nodrošinājuma sistēmu piemērošanu darbiniekiem, pašnodarbinātām personām un viņu ģimenēm, kas pārvietojas Kopienā, redakcijā, kas grozīta un atjaunināta ar Padomes 1996. gada 2. decembra Regulu (EK) Nr. 118/97, kas savukārt grozīta ar Padomes 1998. gada 29. jūnija Regulu (EK) Nr. 1606/98, ir jāinterpretē tādējādi, ka kompetentajai dalībvalsts iestādei, aprīkot tādā minimālā pabalstu kā pamatlīdz aplūkot garantētā pamatpensija, nav jāpiemēro nedz minētās regulas 46. panta 2. punkts, nedz 47. panta 1. punkta d) apakšpunkts. Šāds pabalsts ir jāaprīcina saskaņā ar tās pašas regulas 50. panta noteikumiem kopsakarā ar valsts tiesisko regulējumu, nevis piemērojot valsts tiesību normas, kas aplūkotas pamatlīdz, par prorata aprītinu;

2)

Regula Nr. 1408/71 versijā, kas grozīta un atjaunināta ar Regulu Nr. 118/97, kas savukārt grozīta ar Regulu Nr. 1606/98, un it īpaši šīs minētās regulas 50. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka ar to tiek pieļauts dalībvalsts tiesiskais regulējums, kurā ir paredzēts, ka dalībvalsts iestādei, aprīkot tādā minimālā pabalstu kā pamatlīdz aplūkot garantētā pamatpensija, ir jāņem vērā visas vecuma pensijas, ko pensijas saņēmējs faktiski saņem vienā vai vairākās citās dalībvalstīs.

[Paraksti]

(*1) Tiesvedības valoda – zviedru.